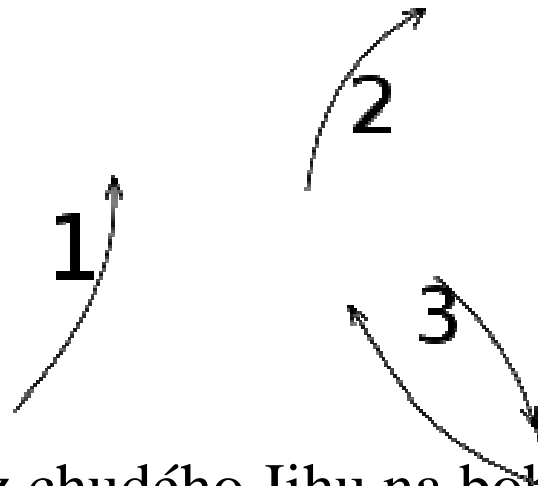


# Migrace



# Migrace

- Jde o stěhování členů skupiny z jedné populace do druhé.
- Definice OSN – 1 rok (překročení hranice)
- 1 imigrace x 2 emigrace x 3 reemigrace.



- Tok obyvatelstva z chudého Jihu na bohatý Sever?

# Migrace - fakta

- 216 mil. Migrantů – 3,6% ze světové populace
- V současné době nejvíc emigrantů ve světě pochází z Mexika, Indie, Ruské federace (cca 11 mil.)
- Top destinace: USA, Rusko, Německo
- Populace některých států je tvořena z velké části právě těmito migranty, např. Austrálie (cca 24 %), Kanada (cca 21,33 %), USA (cca 13,79 %), Německo (13,18%), Francie (10,32%), UK (11,16%), Austrálie (25,67%), Španělsko (14,84%) – 1/3 migrační komunity v rozvinutých zemích.
- Uprchlíci – 16,3 mil. (8% z migrační populace)

# Historie migrace

- Migrace = Homo sapiens (viz Starý zákon,
- Stěhování národů 4. – 7. stol.
- 14. století: vpády Arabů a Turků na evropský kontinent (válečné konflikty, atd.)
- 17. století: přesuny jednotlivců a rodin: centralizovaná vláda (ekonomické, politické a náboženské důvody).
- 20. století: nerovnoměrnost ek. rozvoje, globalizace, válečné konflikty.

# Teorie migrace

- Neexistuje (koncept, přístup?)
- Multidisciplinární, (více prac. trh)
- Nereagují na realitu
- Opomíjejí existenci st. hranic (vnitřní vs. mezinár. migrace)
- Makrofaktorový a mikrofaktorový přístup
- „Push – pull“ teorie
- Teorie sítí
- Institucionální teorie
- Teorie migračních systémů

# Typologie migrace (dle Parnwella)

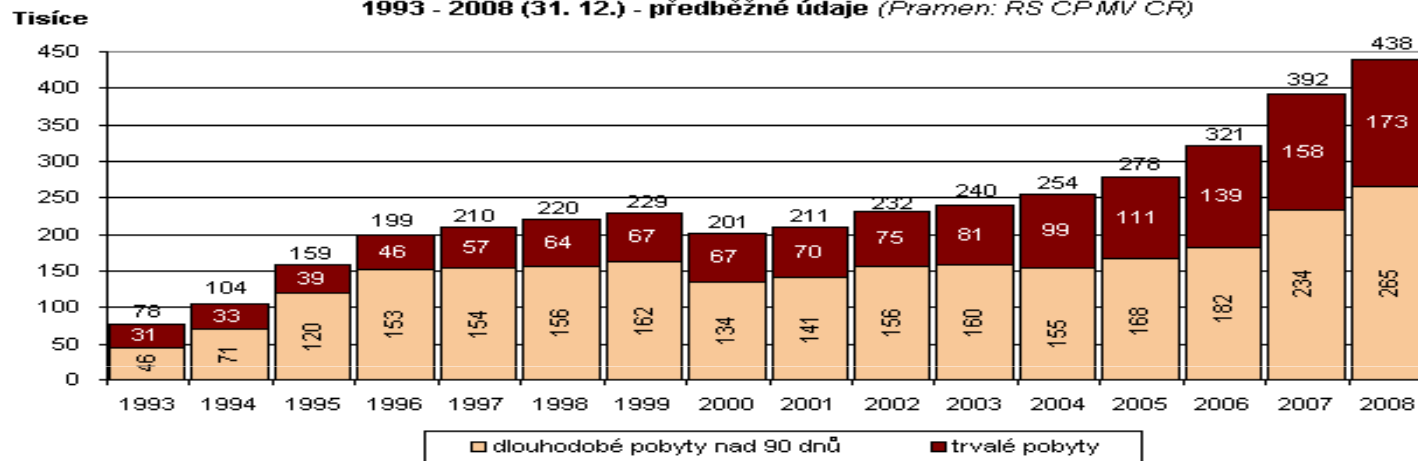
- **Kritérium lokalizace:**
  - Vnitřní migrace x Transnacionální (mezinárodní) migrace
- **Kritérium příčiny:**
  - Dobrovolná x Nedobrovolná - forced migration (vnucená – války, soc. inžen.; vynucená – ekol.)
- **Kritérium času:**
  - Dočasná x permanentní
- **Další dělení:**
  - Z hlediska příčin: ekonomická, profesní, sociální
  - Z hlediska vzorců chování: lokální x cirkulární

# Konkrétní čísla

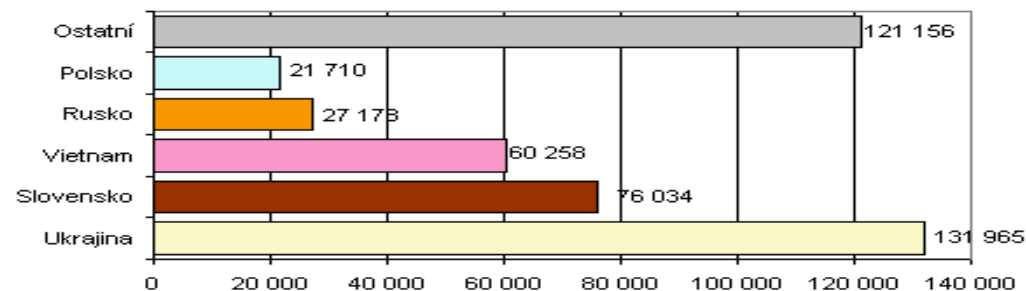
- **V zemích EU žije průměrně asi 10% cizinců**
- **V ČR žije 437 038 cizinců (31.12.2012)**
- Pobyť cizinců upravuje zákon č. 326/1999 Sb. (cizinecký zákon)
- Největší počty cizinců žijících v ČR zahrnují:
  - Ukrajince (118 409 osob)
  - Slováky (81 815 osob)
  - Vietnamce (58 112 osob)
  - Rusy (32 767 osob)
  - Poláky (19 049 osob)

# Grafické znázornění počtu cizinců v ČR

Vývoj počtu cizinců s pobyty trvalými a dlouhodobými pobyty nad 90 dní v ČR  
1993 - 2008 (31. 12.) - předběžné údaje (Pramen: ŘS CPMV ČR)



5 nejčetnějších státních občanství cizinců v ČR - k 31. 12. 2008  
předběžné údaje (Pramen: ŘS CPMV ČR)





# Skupiny migrujících cizinců

- Zranitelné skupiny:  
Ohrožené děti a mladiství (na útěku, oběti domácího násilí, bez doprovodu, sociální patologie, ...)  
Ženy – samoživitelky, ovdovělé, rozvedené, bez podpory vlastních rodin, těhotné  
Senioři a zdravotně postižení
- Další rizikové skupiny:  
Ženy a muži s nízkým vzděláním  
Lidé z oblastí zasažených bídou  
Nezaměstnaní, lidé hledající sezónní brigádu  
Lidé pracující v sexuálním průmyslu  
Osoby pohybující se v sociální marginalizované subkultuře  
**Uprchlíci**
- Specifická skupina:  
Expatriate – tzv. expat

# Problematika uprchlictví

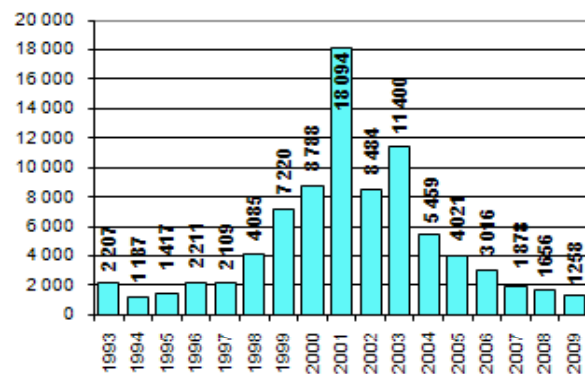
- Uprchlík je člověk, který opustil svoji zemi původu z obav o svůj život a zdraví z určitých důvodů. (viz Ženevská deklarace, 1951; zákon o azylu č. 325/1999 Sb.)
- Jaké mohou být důvody?
  - ekonomičtí uprchlíci: uprchli kvůli špatné hospodářské situaci své země
  - političtí uprchlíci: kvůli represivnímu režimu ve své zemi
  - váleční uprchlíci: válečná situace v zemi
  - enviromentální uprchlíci

# Situace v ČR

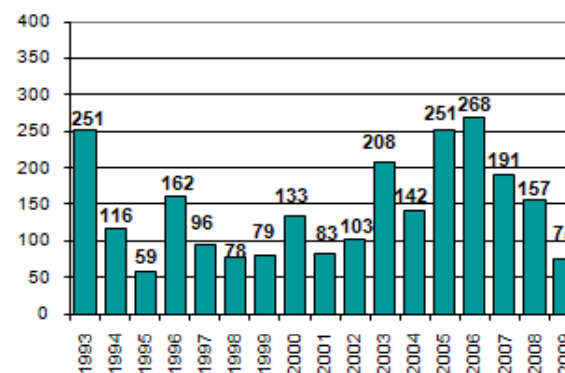
- V roce 2012 požádalo o azyl 753 cizinců celkem z 54 zemí, oproti roku 2010 došlo k 10% poklesu.
- Azyl byl udělen celkem 49 osobám (229 v roce 2010). Do roku 2012 získalo v ČR azyl 2 733 osob.
- Nejčastěji žádali o azyl občané Ukrajiny (174), Sýrie (68), Vietnamu a Běloruska (z obou států shodně 54).

# Vývoj v ČR

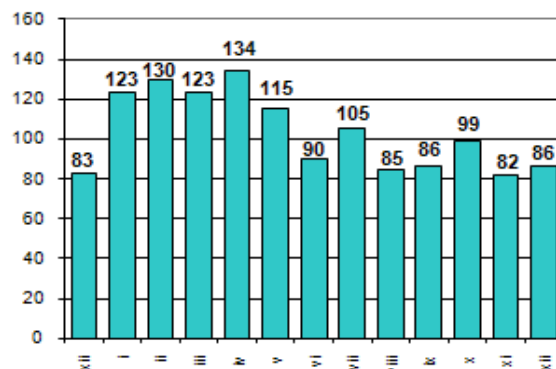
Počet žadatelů o mezinárodní ochranu  
v ČR  
1993 - 2009 (31.12.)



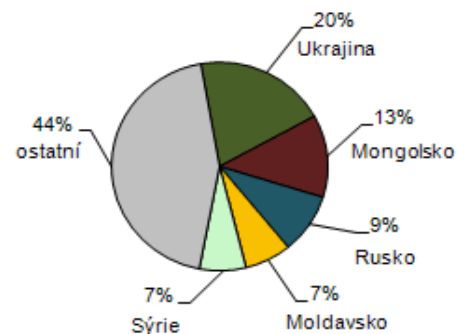
Počet udělených azylů  
1993-2009 (31.12.)



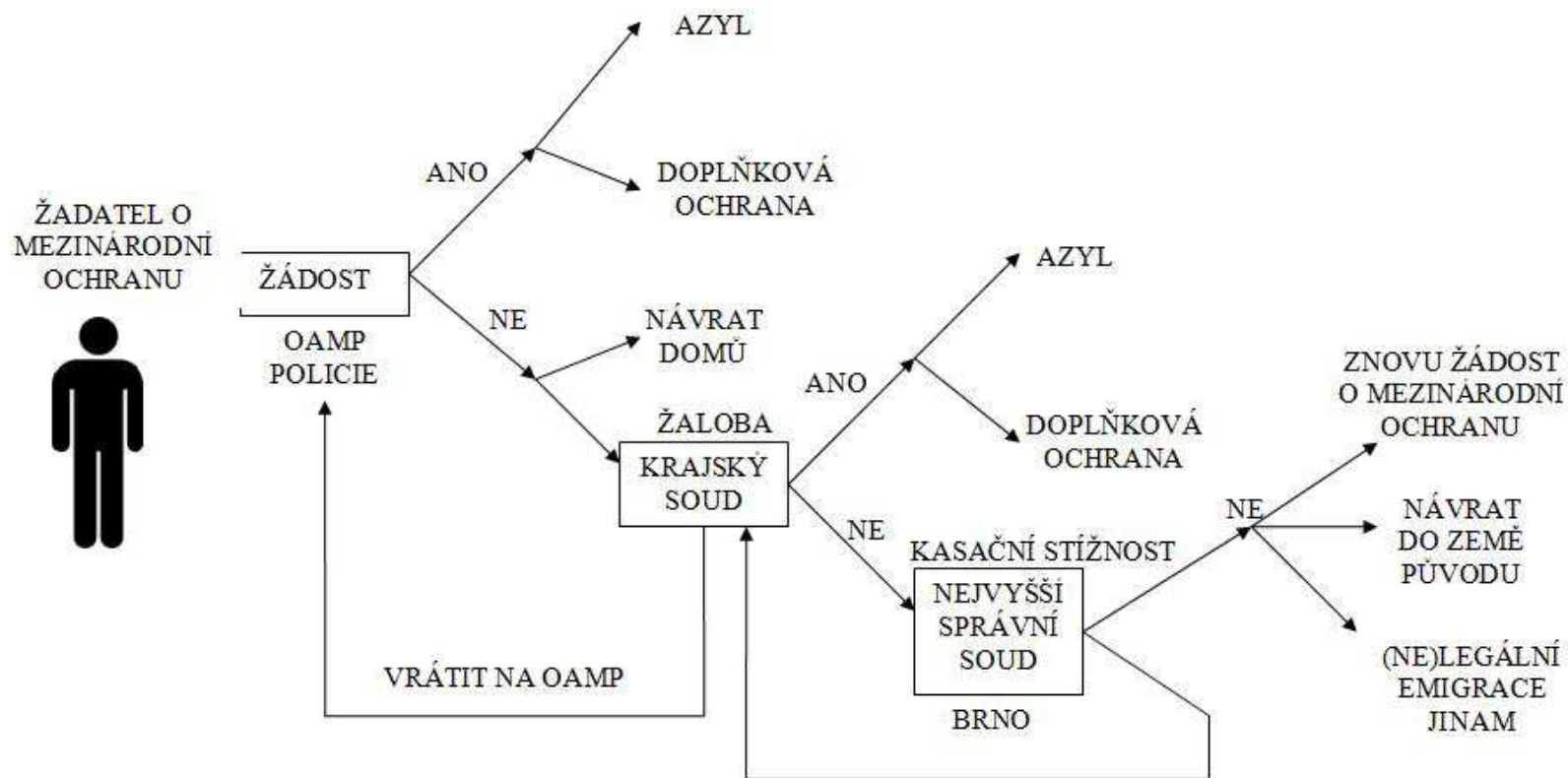
Měsíční počty žadatelů o mezinárodní ochranu v období  
31.12.2008-31.12.2009



Nejčastější státní občanství žadatelů o mezinárodní ochranu - prosinec 2009



# Žádost o azyl



NÁVRAT (DOBROVOLNÁ REPATRIACE) JE MOŽNÝ V JAKÉKOLI FÁZI AZYLOVÉHO ŘÍZENÍ

# Organizace pracující s migranty

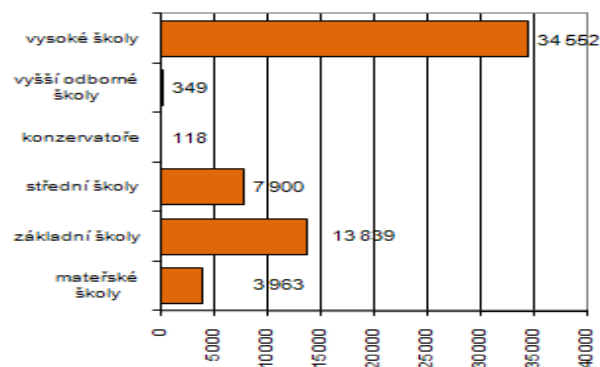
- SOZE - Sdružení občanů zabývajících se emigranty
- OPU - Organizace pro pomoc uprchlíkům
- Diecézní Charita Brno
- PPI - Poradna pro integraci
- CIC – Centrum pro integraci cizinců
- In Báze Berkat
- Sdružení pro integraci a migraci
- META o.s.
- Multikulturní centrum Praha
- ...a mnohé další

# Cizinci v českých školách

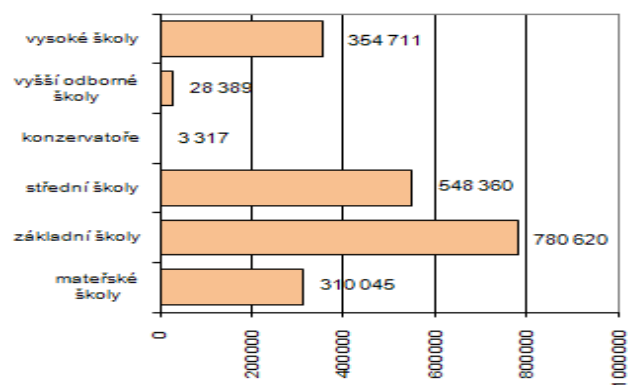
- Mateřské školy: 1,2% (Vietnam)
- Základní školy: 1,7% (Vietnam)
- Střední školy: 1,3% (Vietnam)
- Konzervatoře: 3,7% (Slovensko)
- VoŠ: 1,1% (Slovensko)
- Vysoké školy: 9,1% (Slovensko)

# Integrace imigrantů do českých škol

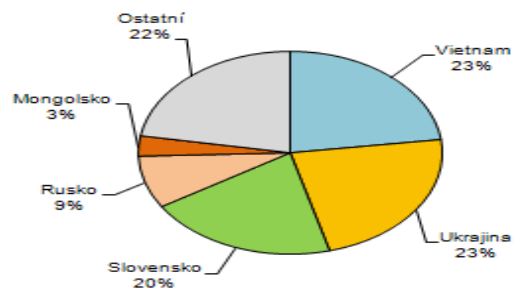
Počty zahraničních studentů na různých typech škol - školní rok 2009/2010



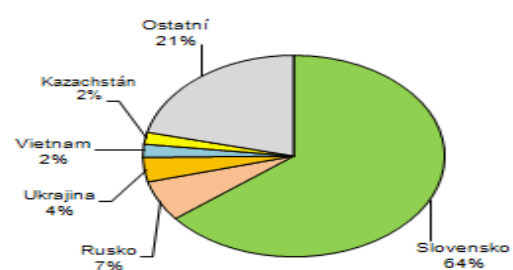
Počty českých studentů na různých typech škol - školní rok 2009/2010



Cizinci na základních školách v ČR podle státního občanství 2009/2010



Cizinci na vysokých školách v ČR podle státního občanství 2009/2010





# Opatření ve prospěch integrace žáků-cizinců do škol (EU)

	BEfr	BEde	BEnl	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	SI	SK	FI	SE	UK ENG/WLS/NIR	SCT	IS	LI	NO	BG	RO
A			●		●	●		●		●	●		(:)	●		●	●		●	●		●			●		●		●	(:)	●		
B	●	●			●					●	●	●	(:)												●	●	●		●	(:)			
C	●	●	●	●			●		●		●	●	(:)			●			●				●	●	●	●	●	●		(:)			●
D								●	●	●			(:)		●	●									●	●			(:)				
E			●						●				(:)						●						●	●	●		(:)				

A Písemné informace o vzdělávacím systému  
 B Zajištění tlumočnicků  
 C Odborní poradci / poradní orgány  
 D Mimořádné schůzky pořádané speciálně pro rodiny přistěhovalců  
 E Informace o preprimárním vzdělávání

● Opatření pro děti přistěhovalců jsou zavedena  
 □ Opatření pro děti přistěhovalců nejsou zavedena

Zdroj: Eurydice.

Doplňující poznámky

**Španělsko:** Opatření zavádějí autonomní komunity, a proto se v jednotlivých komunitách liší.

**Česká republika a Slovensko:** Údaj se vztahuje pouze na děti žadatelů o azyl (opatření podporuje ministerstvo školství).

# Mechanismy pomoci dětem imigrantů

		BEfr	BEde	BEnl	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	SI	SK	FI	SE	UK	ENG/ WLS/NIR	SCT	IS	LI	NO	BG	RO
A	A1	●	●	●	●	●		●	●	●	●	●	●	●	■	●	●	■	■	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	(:)	●	■		
	A2		●			●						●			■			■	■		●							●		●	(:)		■		
B	B1	●	●	●	●		●			●	●				■	●	●	■	■	●		●		●	●	●	●				(:)	●	■	●	
	B2				●		●	●	●						■			■	■					●						(:)		■			
C						●		●	●					●	■	●		■	■		●	●	●			●	●		●	(:)		■			
A	Model integrované výuky	A1	Přímá integrace a poskytování pomoci při vyučování v běžné třídě																																
		A2	Přímá integrace a poskytování pomoci mimo vyučování v běžné třídě																																
B	Model oddělené výuky	B1	Přechodná podpůrná opatření																																
		B2	Dlouhodobá pomoc (poskytovaná minimálně jeden rok)																																
C		Pomoc mimo výuku: pomoc poskytovaná po vyučování																																	
		● Podpůrná opatření pro děti přistěhovalců jsou zavedena																																	
		■ Podpůrná opatření pro děti přistěhovalců nejsou zavedena																																	

74663-00000000

# Bariéry ve vzdělávání žáků - cizinců

- Neznalost českého jazyka
- Neznalost jazyka je větším handicapem u žáků druhého stupně
- Školy se potýkají s komunikačními problémy s rodiči–cizinci.
- Opomíjení interkulturních rozdílů a sociální situaci žáka v komplexním měřítku celé rodiny a komunity
- Školám chybí metodiky pro práci s dětmi–cizinci
- Nedostatečná informovanost škol v oblasti vzdělávání a integrace cizinců
- Velká většina vietnamských žáků se úspěšně hlásí na gymnázia
- Krajské úřady se věnují dětem z EU
- Zvláštní péče je věnována žákům-žadatelům o mez. ochranu (Metodický pokyn ke školní docházce žadatelů o azyl)

## Bariéry ve vzdělávání žáků – uprchlíků

# Bariéry ve vzdělávání žáků - uprchlíků

- Nedostatek informací na straně školy
- Nedostatek zdrojů a zkušeností
- Nedostatek financí
- Nedostatečná spolupráce mezi školou, rodiči a sociálními pracovníky
- Nedostatek podpůrných opatření
- Nevhodné zařazení žáků do ročníků
- Nedostatečná kvalifikace pedagogů
- Nedostupná pedagogická diagnostika a poradenství
- Neexistence kurzů českého jazyka pro děti-uprchlíky
- Školy mají tendenci zaměřovat uprchlíky s migranty

# Zdroje

- I. Gabal. Etnické menšiny ve střední Evropě: konflikt nebo integrace
- T. Šišková. Menšiny a migranti v České republice
- T. Šišková. Výchova k toleranci a proti rasizmu
- J. Průcha. Interkulturní psychologie
- J. W. Berry. Cross Cultural psychology
- Drbohlav D., Uherek Z. (2007) Reflexe migračních teorií. Geografie. In Sborník České geografické společnosti. roč. 112, 2, s. 125–141.
- [www.migraceonline.cz](http://www.migraceonline.cz)
- [www.mvcr.cz](http://www.mvcr.cz)
- [www.unhcr.cz](http://www.unhcr.cz)
- [www.varianty.cz](http://www.varianty.cz)
- <http://peoplemov.in/>